

Pętla „Śladami cmentarzy I wojny światowej”

Trasa historyczna z Domu nad Świerzówką

Jeśli interesuje Cię historia Wielkiej Wojny, to z Domu nad Świerzówką można ułożyć wyjątkową trasę prowadzącą przez miejsca związane z operacją gorlicką z 1915 roku. Beskid Niski jest jednym z najlepiej zachowanych obszarów cmentarzy wojennych w Europie – znajduje się tu ponad 100 nekropolii zbudowanych jeszcze podczas wojny.

Informacje o trasie

Start: Dom nad Świerzówką (Świątkowa Wielka)

DYSTANS	PRZEWYŻSZENIE	ROWER	CZAS
60–70 km	1200–1500 m	e-MTB idealny	6–8 godzin z postojami

Etap 1 – Świątkowa Wielka → Bartne

Po drodze warto zatrzymać się przy:

- Cmentarz Wojenny nr 64 Bartne
- Cmentarz Wojenny nr 65 Bartne

Bartne było ważnym zapleczem frontu. Oprócz cmentarzy znajduje się tu również zabytkowa cerkiew oraz liczne kamienne krzyże wykonane przez miejscowych kamieniarzy.

Etap 2 – Bartne → Przełęcz Majdan → Nieznajowa

Ten fragment prowadzi przez dawne wsie łemkowskie i tereny walk zimy 1914/1915.

Warto zobaczyć:

- Cmentarz Wojenny nr 70 Nieznajowa
- pozostałości okopów w dolinie Wisłoki,
- opuszczone osady Wołowiec i Nieznajowa.

To jeden z najbardziej klimatycznych odcinków Beskidu Niskiego.

Etap 3 – Nieznajowa → Radocyna → Konieczna

Tutaj zaczyna się prawdziwa „lekcja historii frontu”.

Po drodze znajdują się:

- Cmentarz Wojenny nr 46 Beskidek
- Cmentarz Wojenny nr 51 Rotunda

Rotunda jest uznawana za najbardziej charakterystyczny cmentarz wojenny Beskidu Niskiego. Charakterystyczne drewniane wieże stały się symbolem regionu. Walki w tym rejonie należały do najkrwawszych podczas operacji gorlickiej.

Etap 4 – Konieczna → Przełęcz Małastowska

Najbardziej znany zespół nekropolii.

Odwiedzasz:

- Cmentarz Wojenny nr 60
- Cmentarz Wojenny nr 58
- Cmentarz Wojenny nr 59

Na zboczach Magury Małastowskiej zachowały się również okopy i ślady umocnień frontowych. Trasa wokół Magury jest jednym z najciekawszych historycznie miejsc w Beskidzie Niskim.

Etap 5 – Powrót przez Zdynię i Krempną

Powrót spokojnymi drogami przez:

- Zdynię,
- Gładyszów,
- Krempną,
- Świątkową Wielką.

Po drodze można jeszcze zobaczyć:

- Cmentarz Wojenny nr 55 Gładyszów

NAJCIEKAWSZE MIEJSCA NA CAŁEJ TRASIE (TOP 5)

- Cmentarz Wojenny nr 51 Rotunda
- Cmentarz Wojenny nr 60
- Cmentarz Wojenny nr 58
- Nieznajowa i dolina Wisłoki.
- Bartne z cerkwią i cmentarzami wojennymi.

To nie jest zwykła wycieczka rowerowa – to przejazd przez najważniejsze miejsca frontu gorlickiego z 1915 roku, gdzie historia, krajobraz i dziedzictwo Łemków tworzą wyjątkową całość.

GALERIA ZDJĘĆ Z TRASY

